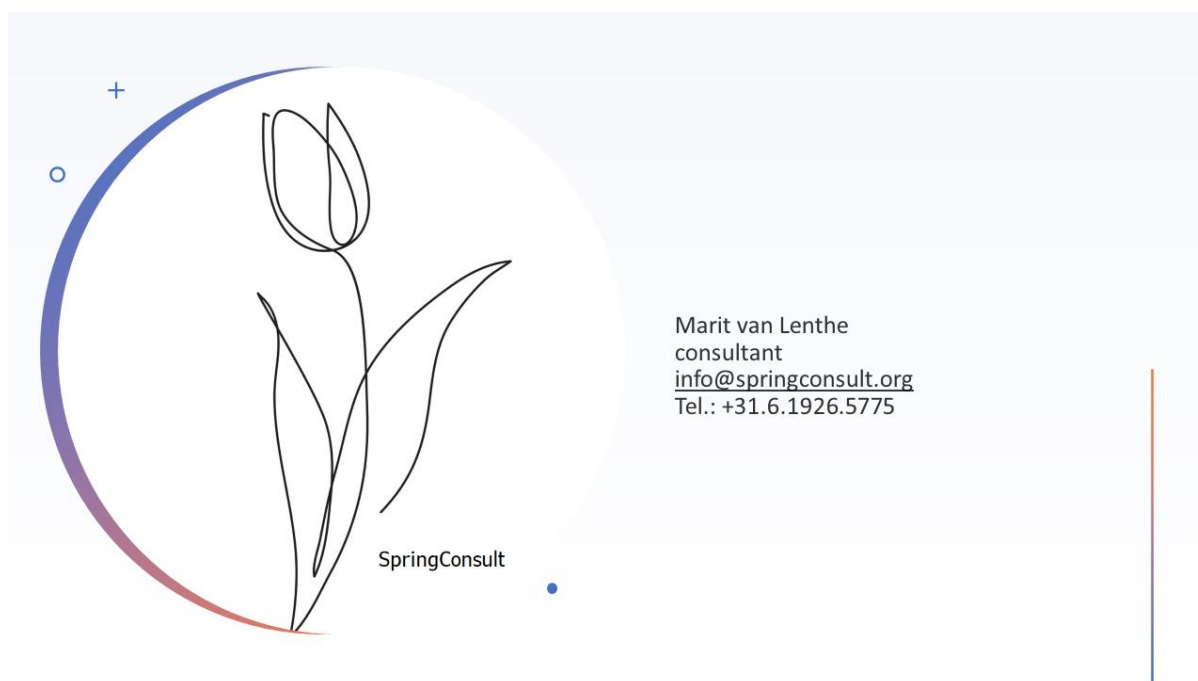

Kennisagenda NVTG: een inventarisatie

Oktober 2022

Contents

Samenvatting en aanbevelingen.....	2
Executive summary and Recommendations.....	4
Inventarisatie werkgebied NVTG	6
Terminologie.....	6
Werkgebied en kennisagenda van enkele buitenlandse verenigingen voor Global Health	6
Global Health research in Nederland; een overzicht van een desktop-inventarisatie.....	7
Overzicht gevoerde gesprekken en vragenlijst.....	7
Belangrijkste onderzoeksgebieden wereldwijd en in Nederland	8
Prioriteiten die te weinig of geen aandacht krijgen	8
Niches.....	9
Werkgroepenoverleg en aanvullende interviews.....	9
Mogelijke visie	10
Voorstel voor de kennisagenda	10
Algemene aanbevelingen naar aanleiding van dit rapport.....	11

Samenvatting en aanbevelingen

In opdracht van de NVTG is een uitgebreide inventarisatie gedaan voor een kennisagenda en kennisvisie voor de komende jaren. Hierbij is het van belang hoe de NVTG haar werkgebied definieert.

De inventarisatie onder werkgroepleden en andere betrokkenen, alsook de zusterverenigingen in Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië sturen aan op het toewerken naar een aantal discipline-overstijgende thema's binnen Global Health, als focus voor onderzoek in de komende jaren.

De definitie van Global Health van Koplan et al wordt aanbevolen:

“Global health is an area for study, research, and practice that places a priority on improving health and achieving equity in health for all people worldwide. Global health emphasises transnational health issues, determinants, and solutions; involves many disciplines within and beyond the health sciences and promotes interdisciplinary collaboration; and is a synthesis of population-based prevention with individual clinical care.”

Naar aanleiding van de inventarisatie, wordt in dit rapport het volgende **voorstel voor een nieuwe kennisvisie** aan het bestuur voorgelegd:

De NVTG verlegt haar visie van onderzoek op het gebied van International Health en Tropische geneeskunde naar Global Health. De prioriteit ligt op “improving health and achieving equity in health for all people worldwide”.

De NVTG stimuleert onderzoek op twee grote thema's:

- Health and Equity
- Planetary Health

Het onderzoek dat wordt gestimuleerd is lokaal relevant, methodologisch doordacht en de uitkomsten zijn toepasbaar. De patient en de community staat voorop, en is actief betrokken bij de onderzoeksvraag en het onderzoek. Een gedragscode ondersteunt integer onderzoek. De uitkomsten van het onderzoek worden gedeeld met het publiek, de wetenschappelijke community en in de context/locatie van het onderzoek.

Uitgaande van een acceptatie van de visie op Global Health zoals door Koplan geformuleerd zouden, en naar aanleiding van de inzichten verkregen in deze opdracht zouden (een selectie uit) de volgende deelonderwerpen door de NVTG in de **kennisagenda** kunnen komen:

Health and equity:

- Equitable access to medicine and healthcare
- Health systems and capacity building systems
- Decolonising health, equitable partnership
- Global health ethics, patient rights

Planetary health

- Klimaatverandering en gezondheid
- Migration, urbanisation
- Zoonosen, pandemic preparedness

Deze thema's hebben een veel bredere invalshoek nodig bij het onderzoek dan enkel de (para)medische vakgebieden. Zowel tussen de verschillende disciplines als tussen onderzoekers uit verschillende delen van de wereld stimuleert de NVTG samenwerking als gelijken.

De **niche voor de NVTG/KCGH** zit met name in het faciliteren van kennisuitwisseling, zowel online via platforms alsmede via congressen, events en beïnvloeding van de publieke opinie. Tevens in het voeren van een actieve lobby richting de politiek, richting subsidie verstrekkende instanties (ZonMW), het publieke debat, de sector en de media.

Executive summary and Recommendations

Commissioned by the NVTG, a review has been launched to come to a research agenda and research vision for the coming years. It is important to agree on how the NVTG defines its working area.

The review, involving working group members and other involved parties, as well as the sister associations in France, Germany and Great Britain, is aimed at working towards a number of cross-disciplinary themes within Global Health, as a focus for research in the coming years.

Koplan et al's definition of Global Health is recommended:

“Global health is an area for study, research, and practice that places a priority on improving health and achieving equity in health for all people worldwide. Global health emphasises transnational health issues, determinants, and solutions; involves many disciplines within and beyond the health sciences and promotes interdisciplinary collaboration; and is a synthesis of population-based prevention with individual clinical care.”

As a result of the review, the following **proposal for a new research vision** is submitted to the board in this report:

The NVTG shifts its vision from research in the field of International Health and Tropical Medicine to Global Health. The priority is “improving health and achieving equity in health for all people worldwide”.

The NVTG stimulates research on two major themes:

- Health and Equity
- Planetary Health

The research that is stimulated is locally relevant, methodologically sound and the results are applicable. The patient and the community come first and are actively involved in the research question and the research. A code of conduct supports honest research. The results of the research are shared with the public, the scientific community and in the context/location of the research.

Based on an acceptance of the vision on Global Health as formulated by Koplan, and based on the insights obtained in this assignment, (a selection of) the following sub-topics could be included in the NVTG's **research agenda**:

Health and equity:

- Equitable access to medicine and healthcare
- Health systems and capacity building systems
- Decolonising health, equitable partnership
- Global health ethics, patient rights

Planetary health

- Climate change and health
- Migration, urbanisation
- Zoonoses, pandemic preparedness

These themes require a broader perspective in the research than just the (para)medical fields. The NVTG encourages collaboration as equals both between the various disciplines and between researchers from different parts of the world.

The **niche for the NVTG/KCGH** is mainly in facilitating knowledge exchange, both online via platforms as well as via conferences, events and influencing public opinion. As well as in conducting an active lobby towards politics, towards grant-providing institutions (such as ZonMW), the public debate, the sector and the media.

Inleiding

In juni 2022 heeft de Nederlandse Vereniging voor Tropische Geneeskunde (NVTG) een opdracht gegeven voor het ontwikkelen van een kennisagenda voor de periode 2023 – 2028. Het primaire doel van de agenda is “het presenteren van de visie van de NVTG ten aanzien van onderzoek op het terrein van GHTM, haar prioriteiten en ambities op dit terrein”.

De doelgroepen voor de NVTG kennisagenda zijn artsen, verpleegkundigen, paramedici, (sociale) wetenschappers actief op het terrein van global health; Artsen Internationale Gezondheidszorg en Tropengeneeskunde (AIGT-ers, in opleiding), onderzoekers en PhD kandidaten; studenten geneeskunde, gezondheidswetenschappen en verpleegkundigen en paramedici met global health ervaring.

Inventarisatie werkgebied NVTG

Het werkgebied van de NVTG is “het brede terrein van de global health en tropische geneeskunde, en de specifieke deelgebieden hiervan”. De terminologie die gebruikt wordt op dit terrein is niet eenduidig. Zo worden in het algemeen de termen tropische geneeskunde, global health en international health door elkaar heen gebruikt. Het terrein van de NVTG is uitgebreid met de toevoeging “global health” en de naamgeving van de voormalige “tropenartsen” heeft de toevoeging “international health” gekregen. Toch is het van belang deze termen te verduidelijken en te kiezen voor de term die het beste past bij de kennisagenda.

Terminologie

Tropengeneeskunde is de tak in de geneeskunde die zich bezighoudt met tropische ziekten. Volgens de World Health Organisation (WHO) zijn tropische ziekten aandoeningen die uitsluitend of voornamelijk voorkomen in de tropen.

International health wordt het meest gebruikt voor de beschrijving van gezondheidsproblemen van landen die niet het eigen land zijn, met name die van lage en middeninkomen landen, waarbij de nadruk minder ligt op de multidisciplinaire samenwerking.

Met de term Global Health wordt met name gerefereerd aan de door Koplan et al voorgestelde definitie²: Global health is an area for study, research, and practice that places a priority on improving health and achieving equity in health for all people worldwide. Global health emphasises transnational health issues, determinants, and solutions; involves many disciplines within and beyond the health sciences and promotes interdisciplinary collaboration; and is a synthesis of population-based prevention with individual clinical care.

Werkgebied en kennisagenda van enkele buitenlandse verenigingen voor Global Health

Voor deze inventarisatie werden de kennisagendas (of vergelijkende documenten) van La Société francophone de médecine tropicale et santé internationale, Deutsche Gesellschaft für Tropenmedizin, Reisemedizin und Globale Gesundheit (DTG), en van de Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene doorgenomen. Allen zijn opgericht in 1907, net als de NVTG.

Waar de Britse en Franse verenigingen met name de (para)medici verenigen die zich bezighouden met Tropische en Internationale geneeskunde, heeft de Duitse vereniging een breder karakter: het biedt ook onderdak aan de reizigersgeneeskunde, en beoogt samenhang te brengen tussen de

humane, veterinaire geneeskunde alsmede de natuur- en sociale wetenschappen op het gebied van global health.

Alle verenigingen organiseren congressen en bijeenkomsten, en stimuleren onderzoek door middel van stimuleringsprijzen en fondsen. Bij alle verenigingen is ruimte voor het uitwisselen van ervaringen, bij- en nascholing.

De Royal Society heeft in 2017 een nieuwe vijfjaarsstrategie gelanceerd na een uitgebreide inventarisatie onder de leden. Dit heeft geleid tot een gezamenlijke visie (“Our vision is to save lives and improve health around the world through increased access and greater equity in global healthcare”), en een afbakening het werk van de vereniging (“In this strategy we use the Sustainable Development Goals as our context, and recognise the importance of animal and planetary health, and the underlying social, structural, economic and environmental factors that determine health around the globe as part of our scope of work”).

Global Health research in Nederland; een overzicht van een desktop-inventarisatie

Via de zoektermen Global Health, International Health en Tropical Health (in Nederlands en Engels) en via een het doorzoeken van de websites van de verschillende Nederlandse Universiteiten en onderzoeksinstituten is gekeken naar het beeld dat hieruit naar voren komt van bestaand onderzoek en bestaande onderzoeksgroepen en -interesses in Nederland.

Via deze search kwam naar voren dat er in Nederland vind buitengewoon veel en hoogstaand onderzoek plaats op het gebied van de (tropische) infectieziekten zoals malaria, tuberculose, HIV, dengue en lepra. Ook op het gebied van antimicrobiele resistentie en infectiepreventie wordt veel onderzoek verricht. Binnen het vakgebied van de maternal en reproductive health zijn veel links van Nederlandse onderzoekers met landen in midden en lage inkomenslanden. Het is niet makkelijk een overzicht te krijgen via publieke sites van het onderzoek naar bijvoorbeeld international mental health of health system building. Wel komen onderwerpen als Global Health Ethics, capacity building en urbanisation naar voren.

Er is niet gezocht via searches op wetenschappelijke output van Nederlandse onderzoekers. Dit is deels niet gedaan omdat dit bijzonder veel tijd zou kosten wat niet opwoog tegen de baten van deze inventarisatie.

Het is goed mogelijk dat de beschrijvingen op de algemeen toegankelijke websites van de universiteiten en (onderzoeks)instituten geen alomvattend beeld geven van het onderzoek. Toch is dit het beeld dat ook voor jonge onderzoekers, media en andere belangstellenden gevonden zal worden bij een search.

Overzicht gevoerde gesprekken en vragenlijst

Om een beter overzicht te krijgen van het werkgebied van (leden van) de NVTG, en om te kijken naar lacunes en eventuele niches voor de NVTG, is een enquête uitgezet onder de werkgroepen en zijn spelers in het veld van tropische geneeskunde, global health en international health benaderd voor een interview.

De NVTG biedt onderdak aan een grote verscheidenheid van werkgroepen. Deze werkgroepen zijn georganiseerd volgens de klassieke indeling van geneeskundige deelonderwerpen (zoals bijvoorbeeld International Surgery, International Mental Health, Safe Motherhood and Reproductive

Health). Er zijn enkele werkgroepen die deze indeling niet volgen, zoals de werkgroep Global Health Educators network, Medical Human Rights network en Zorg voor Klimaat.

Er zijn 15 uitgebreid ingevulde enquêtes ontvangen, en met 7 mensen zijn in eerste instantie interviews gehouden. De leidende vragen waren

- 1) Wat zijn de belangrijkste onderzoeksgebieden in uw deelgebied op dit moment wereldwijd?
- 2) Wat zijn de belangrijkste onderzoeksgebieden in uw deelgebied op dit moment in Nederland?
- 3) Zijn er prioriteiten die volgens u geen of te weinig aandacht krijgen?
- 4) Zo ja, wat zijn de knelpunten?
- 5) Welke kennis uit de global health acht u met name van belang voor Nederland?

Belangrijkste onderzoeksgebieden wereldwijd en in Nederland

Van de mensen die geïnterviewd zijn en de respondenten van de enquête komt een beeld naar voren dat interdisciplinair, vakgebied-overstijgende onderwerpen op dit moment de belangrijkste onderzoeksgebieden zijn.

Bij het maken van een overzicht van deze onderwerpen/onderzoeksgebieden is het nauwelijks mogelijk een goede indeling te maken, juist omdat alle onderwerpen ook weer met elkaar samenhangen. We spreken over de effecten van klimaatverandering, vluchtelingen en gezondheid, zoonosen, pandemic preparedness, equitable access to medicine and healthcare, neglected diseases, antimicrobial resistance, rechten van patiënten, equitable partnerships in global health en decolonising global health. Ook health systems, de rol van communities, sociale verschillen in (mentale) gezondheid en preventie worden veelvuldig genoemd.

Vanuit de respondenten wordt niet of nauwelijks gefocused of ziektebeelden of afgebakende klinische vakgebieden.

Ook in Nederland staan de overstijgende onderwerpen volgens de respondenten hoog op de agenda. Een respondent zei hierover: "Van basisonderzoek tot public health, Nederland doet overal mee. De onderzoeksgroepen weten elkaar te vinden en er is veel contact met buitenlandse onderzoeksgroepen. Er is een hoge kwaliteit van PhD-programma's die ook open staan voor buitenlandse onderzoekers. Nederland is onderling niet apart verenigd, het zijn geen Olympische Spelen:"

Een andere respondent prees de brede blik van het Nederlandse onderzoek en de goede samenwerking onderling.

Prioriteiten die te weinig of geen aandacht krijgen

Bij de antwoorden op de vraag welke onderwerpen geen of te weinig aandacht krijgen valt het op dat veel van bovengenoemde thema's weer genoemd worden. Dus waar aan de ene kant respondenten aangeven dat in Nederland dezelfde thema's in Global Health van belang zijn als wereldwijd, geeft men aan de andere kant aan dat deze thema's toch onderbelicht zijn.

Er lijkt een stevige positie te zijn van fundamenteel en (pre-)klinisch onderzoek naar klinische onderwerpen, en in die onderzoeken wordt aandacht besteed aan thema's als ongelijkheid, samenwerking met onderzoeksgroepen in de Global South, of het klimaat.

Er is (nog) niet genoeg aandacht voor implementatie-onderzoek en low-input interventies, bijvoorbeeld in de mental health.

Een respondent gaf aan dat de grootste lacune mogelijk het ontbreken van een gezamenlijk richting van het onderzoek is. Het verdient verdere uitwerking om te kijken hoe de genoemde prioriteitsthema's leidend en verbindend kunnen worden in de wetenschapsagenda.

Niches

Het werk van de NVTG is over het algemeen klinisch gericht volgens respondenten, en de woordvoerders naar buiten (politiek, media, ZonMW) zijn te vaak klinici. Er is grote waardering voor het uitstekende onderzoek dat wordt gedaan. Echter, het lidmaatschap van het NVTG, visie en beleid zijn niet interdisciplinair genoeg volgens de meeste respondenten. De verzuiling binnen de NVTG wordt onderhouden of versterkt onder andere de indeling van de werkgroepen (die een belangrijke bijdrage leveren aan de visie op de Global Health in Nederland). Via de werkgroepen is er wel directe voeling en connectie met klinische wetenschappelijke verenigingen: "We moeten niet verontachtzamen wat er al is", aldus een van de respondenten.

Men geeft aan dat met name de NVTG discipline-overstijgende thema's beter kan "claimen", zoals het thema Klimaatverandering en Gezondheid, en Planetary Health.

Ook de gezondheid van vluchtelingen en migranten, zowel in Nederland als wereldwijd wordt onderbelicht. Kansengelijkheid, gezondheidsverschillen, discriminatie, effecten van sociale determinanten op de gezondheidszorg en samenhang met gezondheidszorg zijn bij uitstek thema's die een interdisciplinaire, en geneeskunde overstijgende aanpak behoeven. Hierbij kan de NVTG een voortrekkersrol spelen. Dit vereist een gezamenlijke visie op Global Health die de NVTG consequent uitdraagt. De visie van Koplan kan hierin leidend zijn, maar ook andere visies kunnen verder uitgewerkt worden.

Nederland heeft door de rol van de huisarts en family medicine een bijzondere toegevoegde waarde in het denken over health systems, capacity building en opleiding, en community health.

Het is van belang om te beseffen dat de Sustainable Development Goals tot 2030 geformuleerd zijn. Door een gezamenlijke visie te ontwikkelen over de belangrijkste (onderzoeks)thema's voor de periode hierna, kan de NVTG een bijdrage leveren aan het debat in Nederland voor een volgende fase.

Werkgroepenoverleg en aanvullende interviews

Op 22 september 2022 zijn de eerste bevindingen gepresenteerd op het werkgroepenoverleg. Naar aanleiding van de presentatie van de eerste bevindingen is er in kleinere groepen gesproken over aanvullingen, ontbrekende elementen en overeenstemming tussen de genoemde thema's.

Hieruit kwam naar voren dat men zich over het algemeen kan vinden in de thema's. Via de gesprekken komen nog een aantal niet belichte thema's naar voren: de rol van digitalisering en social media in de global health (kansen en belemmeringen), de rol van de wereldeconomie, health economics en bijvoorbeeld verzekeringen.

Als aanvulling zijn nog meerdere mensen geïnterviewd die nog niet gehoord waren. Ook hier komt een sterke wens naar voren de paradigma's van de klinische zorggebieden te verschuiven naar overkoepelende thema's. De alomvattende invloed van bijvoorbeeld de klimaatveranderingen en luchtvervuiling hebben invloed op totaal uiteenlopende gezondheidsthema's, van vectoren, tot neonatale sterfte en water- en voedselveiligheid. Deze gevolgen moeten niet in isolatie worden onderzocht, maar in samenhang.

De huidige Sustainable Development Goals geven een goede richtlijn voor zwaartepunten in het onderzoek.

Mogelijke visie

De NVTG verlegt haar visie van onderzoek op het gebied van International Health en Tropische geneeskunde naar Global Health. De prioriteit ligt op “improving health and achieving equity in health for all people worldwide”.

De NVTG stimuleert onderzoek op twee grote thema's:

- Health and Equity
- Planetary Health

Deze thema's hebben een veel bredere invalshoek nodig bij het onderzoek dan enkel de (para)medische vakgebieden. Zowel tussen de verschillende disciplines als tussen onderzoekers uit verschillende delen van de wereld stimuleert de NVTG samenwerking als gelijken.

Het onderzoek dat wordt gestimuleerd is lokaal relevant, methodologisch doordacht en de uitkomsten zijn toepasbaar. De patient en de community staat voorop, en is actief betrokken bij de onderzoeksvraag en het onderzoek. Een gedragscode ondersteunt integer onderzoek.

De uitkomsten van het onderzoek worden gedeeld met het publiek, de wetenschappelijke community en in de context/locatie van het onderzoek.

De NVTG/KCGH faciliteert kennisuitwisseling, zowel online via platforms alsmede via congressen, events en beïnvloeding van de publieke opinie.

Voorstel voor de kennisagenda

Uitgaande van een acceptatie van de visie op Global Health zoals door Koplan geformuleerd zouden, en naar aanleiding van de inzichten verkregen in deze opdracht zouden (een selectie uit) de volgende deelonderwerpen door de NVTG in de kennisagenda kunnen komen:

Health and equity:

- Equitable access to medicine and healthcare
- Health systems and capacity building systems
- Decolonising health, equitable partnership
- Global health ethics, patient rights

Planetary health

- Klimaatverandering en gezondheid
- Migration, urbanisation
- Zoonosen, pandemic preparedness

De invloed van de NVTG op wetenschap en de wetenschapsagenda van onderzoekers zit niet in het direct toekennen van subsidies voor onderzoek. Het ontbreekt de NVTG daarmee aan een directe sturing van onderzoek.

Daar staat tegenover dat de NVTG via veel kanalen wel degelijk invloed kan hebben op de richting van wetenschappelijk onderzoek in Nederland. Dit kan onder andere door een actieve lobby op te zetten richting de politiek, richting subsidie verstreckende instanties (ZonMW), en actief te zijn in het publieke debat, de sector en de media. Binnen de vereniging kan de NVTG actief de gekozen

onderwerpen onder de aandacht brengen, en ook bijeenkomsten en het jaarlijks congres te organiseren rond de gekozen thema's. Stimuleringsprijzen en eremedailles kunnen de aandacht wederom vestigen op de thema's. Het is van belang ook dit te betrekken op wetenschappers uit disciplines buiten de gezondheidswetenschappen en het interdisciplinaire karakter van global health te stimuleren.

Meerdere respondenten gaven aan dat de NTCG/KCGH een belangrijke ondersteunende rol kan spelen. Het faciliteren van platforms voor de uitwisseling van kennis (zowel digitaal als in persoon), door middel van het koppelen van wetenschappers aan onderzoeksvragen uit het veld, en door het inzichtelijk maken van kennis uit verschillende wetenschappelijke disciplines voor elkaar. Veel betrokkenen willen graag deelnemen aan kennisuitwisseling en het vergroten van de samenhang van het global health veld in Nederland, maar hebben niet de tijd dit organisatorisch te ondersteunen. Hier wordt gekeken naar de KCGH en de NVTG.

Algemene aanbevelingen naar aanleiding van dit rapport

- ✓ Werk een gezamenlijke visie op global health uit en promoot deze visie integraal
- ✓ Overweeg een actieve werving van andere disciplines binnen de vereniging of via de KCGH
- ✓ Werk toe naar het integratie of herziening van de werkgroepstructuur volgens de gekozen thema's
- ✓ Beïnvloed de Global Health (onderzoeks)agenda in Nederland door een actieve lobby richting beleidsmaker, subsidieverstrekken en de media
- ✓ Congressen met duidelijke thema's; voortrekkersrol spelen door thema bijeenkomsten te organiseren
- ✓ Organisatorische ondersteuning en uitwerking van kennisuitwisseling, zowel digitaal als via bijeenkomsten
- ✓ Promoten van woordvoerders die vanuit een interdisciplinaire visie kijken naar Global Health
- ✓ Verwijderen van de term tropische geneeskunde uit de naam van de vereniging
- ✓ Vraag aandacht bij leden voor een adequate representatie op het internet van het onderzoek dat in Nederland wordt gedaan op het gebied van Global Health

Marit van Lenthe, SpringConsult
Huizen, 28/10/2022